

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/148/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203128
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323203128.3

Rozhodnutie

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. X.X.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. a B. E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom F. G. XX, D., zast.: JUDr. Beáta Hilvertová, advokátka, so sídlom Sládkoviča 1, Levice, o zníženie výživného, takto

r o z h o d n u t i e :

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec mal. dieťaťa v návrhu podanom dňa 11.9.2023 žiadal, aby súd počnúc právoplatnosťou rozsudku znížil jeho vyživovaciu povinnosť k mal. A. na minimálnu sumu 36,80 € mesačne z dôvodu, že došlo k zásadnej zmene pomerov na jeho strane a to v dôsledku zdravotného stavu. Keďže sa u neho rozvinula choroba závislosti a potreboval podstúpiť protialkoholické liečenie, musel ukončiť svoj pracovný pomer. V súčasnosti je nezamestnaný, absolvuje dlhodobý resocializačný program pobytovou formou pre znovuzaradenie sa do spoločnosti a jeho jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi a ochranný príspevok vo výške 150 €, pričom za pobyt v resocializácii platí mesačne 74 €.

2. Matka sa k návrhu písomne vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 25.10.2023, s podaným návrhom nesúhlasila a navrhla ho zamietnuť. Uviedla, že od rozvodu otec na výživu syna neprispieva, matka poberá náhradné výživné. už v rozvodovom konaní bolo preukázané, že otec ukončil pracovný pomer výpoveďou z jeho strany, kde dosahoval príjem 1800-2000 € mesačne. T.č. je otec v resocializačnom zariadení NELEGÁL o.z., kde po prvej vychádzke porušil abstinenciu a začal svoj resocializačný pobyt od samého začiatku. Stratil príjem a prácu z dôvodu požívania alkoholu, čo si zavinil sám.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

3. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 6P/1/2023-98 zo dňa 20.3.2023, právoplatným dňa 11.4.2023 bolo manželstvo rodičov rozvedené. Mal. A. súd zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia majú právo mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. A. sumou 250 €. Proti rozsudku účastníci odvolanie nepodali. Otec bol v čase tohto rozhodnutia nezamestnaný bez príjmu, posledný pracovný pomer, ktorý mal na dobu neurčitú v Nemecku, ukončil sám výpoveďou, pričom výpovedná doba mu uplynula 15.1.2023. Čistý príjem z tohto zamestnania dosahoval v priemernej výške 1900 € mesačne. Matka bola zamestnaná v ZŠ Demandice s čistým príjmom v priemere 1400 € mesačne. Mal. A. bol žiakom 1. ročníka ZŠ. Matka s maloletým bývali so starou matkou A. v jej byte, ktorá bola už na dôchodku, ale zároveň aj pracovala na 1 úväzok. Dôvodom rozvratu manželstva bol otcova závislosť na alkohole.

3.1. Matka v rozvodom konaní vypovedala, že manželstvo usporiadané asi do r. 2021. Na prelome leta a jesene v tomto roku začala manželka pozorovať u manžela závislosť na alkohole. Pracoval v cudzine a keď sa vrátil na SR tak sa k tomuto problému manžel aj priznal. Manželka ho prosila, aby podstúpil liečenie, dňa 13.12. 2021 aj bol na liečení, avšak po dvoch mesiacoch liečenie ukončil. V tomto čase mal manžel silnú podporu u manželky a dostal aj poslednú šancu na nápravu manželstva. V auguste 2022 prijal ponuku sa zamestnať v nemeckej firme s výkonom práce v Nemecku. V tomto období znovu nastal regres v konzumácii alkoholu. Dňa 28.10. 2022 manžel opakovane nastúpil na protialkoholické liečenie, ktoré však znova po mesiaci ukončil tvrdiac, že to má v sebe vyriešené a dokáže sám abstinovať. Napriek tomu odišiel pracovať do Nemecka a dňa 15.1.2023 dal výpoveď z pracovného pomeru. Priznala, že manželstvo chcela zachrániť, aj manžel stále povedal, že sa snaží, ale na liečení nikdy nevydržal. Hovorí, že musí chodiť do práce, aby nás užívil. Po druhom liečení, ktoré absolvoval v trvaní 2 mesiace dokonca pol roka abstinoval a znovu začal piť, aj keď podľa manželky nemal žiaden dôvod, pretože začal piť práve v čase, keď odchádzali na spoločnú dovolenku. Aj čase rozvodového pojednávania bol na súde na priepustku, na liečení bol už piaty krát.

3.2. Otec v rozvodovom konaní vypovedal a súhlasil so všetkým, čo uviedla manželka. Doznal, že liečenie nikdy neabsolvoval celé, pretože mal potrebu ísť do práce, aby aj rodinu užívil. Dva a pol roka pracoval ako živnostník. Po prvom liečení mal živnosť na čas prerušenú a v auguste 2022 dostal ponuku ísť pracovať do Nemecka, kde m robil ako zamestnanec na pracovnú zmluvu do 31.12. 2022, kedy dal výpoveď, pretože to nezvládal a výpovedná doba mu uplynula 15.1.2023. Jeho čistý príjem v Nemecku predstavoval okolo 1800 € až 2000 €. Zmluvu mal na dobu neurčitú. 10 dní pred rozvodovým pojednávaním začal opäť protialkoholické liečenie, ale už ho chce absolvovať celé v trvaní 13 týždňov a pokým si nenájde prácu, pôjde do Resocializačného strediska v Šuranoch. Mal vedený účet v A., ktorý bol však zablokovaný, pretože mu vznikol dlh na odvodoch do Sociálnej a zdravotnej poisťovne.

4. Otec v prejednávanej veci o zníženie výživného vypovedal, že dôvodom podania návrhu bola skutočnosť, že sa momentálne nachádza v resocializačnom centre a nemôže sa zamestnať. Uviedol, že už v rozvodovom konaní informoval súd o tom, že do tohto centra bude musieť nastúpiť. V súčasnosti poberá len dávky v hmotnej núdzi a príspevok vo výške celkom 172 € a za pobyt v zariadení uhrádza 84 €, keďže od podania návrhu sa zvýšila aj dávka v hmotnej núdzi, zvýšila sa aj platba za resocializačný pobyt. Výživné, ktoré bolo stanovené, preto momentálne nie som schopný platiť. Do RC nastúpil 26.6.2023. Resocializačný program je forma doliečovania, trvá od 12 do 24 mesiacov a je rozdelený do určitých fáz. Až keď sa dostane do tretej fázy, čo je najskôr po 9 mesiacoch, môže sa zamestnať. Pred nástupom do tohto centra absolvoval protialkoholické liečenie v Psychiatrickej nemocnici Hronovce a prakticky hneď na to, asi po 2 týždňoch, nastúpil do centra, musel počkať na uvoľnenie miesta. Naďalej má zablokovaný účet v A., majetok nevlastní žiadny. Potvrdil, že v resocializačnom centre porušil abstinenciu pri vychádzke, bolo to asi 30.9.2023, čo naozaj znamená, že sa dostal úplne na začiatok do počiatočnej fázy, ako keby do centra len nastúpil. Na svoju obranu uviedol, že pobyt v resocializačnom zariadení nebol únikom pred niečím, alkoholizmus je choroba emócií a on tie emócie nezvládol. Budovanie závislosti trvá roky a nikto nemôže čakať, že sa behom pol roka dostane do pôvodného stavu. V situácii, v akej bol, mu nepomáhalo ani liečenie, nikto s ním nepracoval. Teraz v zariadení má ľudí, ktorí s ním naozaj pracujú. Uznal, že v pôvodnej práci dal výpoveď, pretože už nezvládal svoj život, zosypal sa psychicky. V Nemecku nezvládal odlúčenie od rodiny a smútok zapíjal. Recidívu samozrejme priznáva, ale uvedomuje si, že alkoholizmus je choroba, ktorá je nevyliciteľná, progresívna a smrteľná. V zariadení začal pristupovať už inak aj k resocializačnému programu, potrebuje ale veľa času, aby sa zmenil a konečne sa mu začína dariť. Z liečení odchádzal, pretože sa chcel vrátiť do roboty, musel zarábať a pod. Chcem byť však lepším človekom, aby sa mohol pred syna postaviť ako normálny človek nie ako troska. Zo zariadenia môže odísť kedykoľvek, ale nemá kam ísť. Ak absolvuje celý program, môže v zariadení ostať bývať a odtiaľ dochádzať do práce.

5. Rovnako matka zotrvala na písomnom vyjadrení. Pomery na jej strane a na strane mal. Tobiasa sa v žiadnom smere nezmenili.

6. Kolízna opatrovníčka navrhla návrh zamietnuť, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme mal. dieťaťa, otec sa do tejto situácie dostal vlastným pričinením.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

10. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú sú povinní plniť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a ktorej rozsah závisí aj od odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, ktoré boli dôležité pre určenie výšky výživného tak v čas skoršieho ako aj nového rozhodnutia. Zmena pomerov odôvodňujúca zmenu výšky výživného však musí byť takej povahy, aby zakladala reálny dôvod na zmenu dohody či súdneho rozhodnutia. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že k zmene pomerov došlo, potom je namieste, aby sa prehodnotili hľadiská, na základe ktorých došlo k určeniu výživného. Za zmenu pomerov pritom treba považovať zmenu podstatnú, nielen krátkodobú, či už na strane detí alebo rodičov. Zmenu pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 ZR možno definovať ako taký stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodnutí. Zmena pomerov však môže byť dôvodom na zmenu rozhodnutia len vtedy, keď sa zmena podstatný spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom.

17. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že k závažnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného nedošlo. Skutočnosť, že otec je súčasnosti nezamestnaný, automaticky nezakladá zákonný dôvod na zníženie výživného na výšku minimálneho rozsahu 30 % sumy aktuálneho životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa. Otec podaný návrh odôvodňoval tým, že poberá dávky v hmotnej núdzi a nachádza sa v resocializačnom centre, na čo súd upozorňoval už v rozvodovom konaní. Práve v čase rozvodového rozhodnutia už otec nezamestnaný bol a nemal žiadny príjem, mal dlhy na odvodoch do Sociálnej ako aj zdravotnej poisťovne, pričom súd pri určení výživného vychádzal z príjmu otca 1900 € u posledného zamestnávateľa (v Nemecku), ktorého sa vzdal z vlastnej viny bez dôležitého dôvodu, čo súd vyhodnotil v súlade s § 75 ods. 1 ZR; proti tomuto rozsudku otec odvolanie nepodal. V tomto smere u otca k žiadnej zmene pomerov nedošlo. V prejednávanej veci sa otec bránil tvrdením, že závislosť od alkoholu sa pestuje dlhé roky a nemožno sa jej zbaviť v krátkom čase (čo je samozrejme pravda), ide o chorobu emócií, ktoré on nezvládol, v Nemecku pil zo smútku za rodinou, dal výpoveď, lebo nezvládol svoj život a psychicky sa zrútil. V konaní (už rozvodom) vyplynulo, že u otca ide už o viacročné, dlhodobé požívanie alkoholu, vtedy ešte manželka ho neraz prosila, aby sa liečil a dávala šancu na záchranu manželstva, dokonca aj pol roka abstinoval a opätovne

začal piť bez zjavného dôvodu. Žiadne z protialkoholických liečení riadne neukončil a zakaždým odišiel z nemocnice predčasne, s výnimkou posledného, po ktorom absolvovaní nastúpil do resocializačného centra. Napokon aj v centre pri prvej vychádzke abstinenciu porušil, čím sa dostal na úplný začiatok a opäť si oddialil možnosť zamestnať sa. Tieto skutočnosti majú podstatný význam pre toto konanie, pretože nutnosť absolvovania (niekoľkokrát opakovaného) protialkoholického liečenia nevznikla bez zavinenia otca a rovnako aj s tým spojená neschopnosť vykonávať prácu, pričom uvedené nemôže ísť na ujmu maloletému dieťaťu. Otec maloletého (a každý rodič), ktorý má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, ktoré nie je schopné sa samo živiť, bol a je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie jeho vyživovacej povinnosti voči mal. synovi nebolo ohrozené. Vzhľadom na uvedené a skutočnosť, že nedošlo k zmene pomerov na strane žiadneho účastníka, súd návrh ako nedôvodný zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.
Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.